

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/15/2024
Identifikačné číslo spisu:	6422201385
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6422201385.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu J. M., podnikajúceho ako J. M. - Stolárstvo J., T., I. Y. XXX/XX, IČO: 46296743, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou WEBBER LEGAL, s.r.o., Prešov, Duchnovičovo námestie 1, IČO: 50680552, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Anton Pavúk, proti žalovanej PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35792752, právne zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Bratislava, Kubániho 16, IČO: 47233516, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Andrea Cviková, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B5-29Cr/6/2022, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením mu veci Okresným súdom Žiar nad Hronom, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B5-29Cr/6/2022
j e p r í s l u š n ý Okresný súd Žiar nad Hronom.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava III predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu veci Okresným súdom Žiar nad Hronom podľa § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Mestský súd Bratislava III uviedol, že Okresný súd Žiar nad Hronom svoje postúpenie odôvodnil tým, že nie je kauzálny príslušný, keďže žalobca so žalovanou uzavreli zmluvu o úvere a rozhodcovské zmluvy, kde je žalobca označený ako podnikateľský subjekt SZČO, pričom skutočnosť či sa jedná o spotrebiteľský vzťah alebo obchodnoprávny vzťah bude predmetom dokazovania vo veci samej. Mestský súd Bratislava III na základe uvedeného uviedol, že s postúpením nesúhlasí, keďže pre stanovenie príslušnosti je vždy významný obsah žaloby, pričom zo žaloby je zrejmé, že sa žalobca považuje za spotrebiteľa, žalovaného považuje za dodávateľa a namieta absenciu arbitrability sporu, keď v rozhodcovskom konaní nemožno rozhodovať spory medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou. Vôľou žalobcu tak podľa Mestského súdu Bratislava III bolo vyvolanie konania, v rámci ktorého súd preskúma rozhodcovský

rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vymedzenom zákonom o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Súdom príslušným na konanie a rozhodnutie je tak podľa Mestského súdu Bratislava III v zmysle § 19 písm. d) CSP Okresný súd Žiar nad Hronom.

2. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Žiar nad Hronom a Mestskému súdu Bratislava III podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

3. Podľa § 19 písm. d) CSP popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania.

4. Podľa § 20 písm. d) prvá veta CSP namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, v ktorého obvode sa nachádza miesto rozhodcovského konania, ak ide o konanie v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania okrem spotrebiteľského rozhodcovského konania.

5. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

6. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

7. Z obsahu súdneho spisu predloženého najvyššiemu súdu vyplýva, že sa žalobca proti žalovanému domáha zrušenia rozhodcovských rozsudkov, keďže má zato, že spor medzi žalobcom ako spotrebiteľom a žalovaným ako dodávateľom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno rozhodovať podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, a podmienky podľa zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní neboli dodržané. Okolnosti a tvrdenia v žalobe o zrušenie rozhodcovských rozsudkov tak naznačujú, že žalobca v základnom právnom vzťahu s dodávateľom mal (fakticky) vystupovať ako spotrebiteľ (nepodnikateľ), a preto vo vzťahu k nemu ako účastníkovi zmluvného vzťahu je potrebné aplikovať právne predpisy zamerané na ochranu spotrebiteľa. Vôľou žalobcu je vyvolanie konania, v rámci ktorého súd preskúma rozhodcovský rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vymedzenom zákonom č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Súdom príslušným na konanie a rozhodovanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania je popri všeobecnom súde žalovaného aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom v zmysle § 19 písm. d) CSP, teda v danom prípade Okresný súd Žiar nad Hronom.

8. Pre posúdenie, či žalobca je alebo nie je spotrebiteľom a či žalobcom uplatnený nárok je alebo nie je nárokom vyplývajúcim zo spotrebiteľskej zmluvy, nepostačuje, že v úverovej zmluve, prípadne v zmenke žalovaný ako veriteľ, ktorý jej text vypracoval, uviedol údaje žalobcu zo živnostenského registra (sp. zn. 3Obdo/14/2017). Preto samotná skutočnosť, že je žalobca v zmluve označený údajmi zo živnostenského registra, a že mu bol úver poskytnutý na podnikateľské účely, v zásade nevylučuje spotrebiteľský charakter predmetného záväzkového vzťahu. Uvedené je postačujúce pre záver o existencii spotrebiteľskej zmluvy pre účely uplatnenia osobitnej miestnej príslušnosti danej na výber podľa ustanovenia § 19 písm. d) CSP.

9. V okolnostiach daného prípadu ale nejde o prípad prejudikovania meritórneho rozhodnutia vo veci samej, ale o skutočnosti odôvodňujúce určenie miestnej príslušnosti ako podmienky konania všeobecného súdu. Ak sa žalobca stavia do pozície spotrebiteľa a ak je toto tvrdenie sporné, je úlohou protistrany dokázať opak a následne povinnosťou súdu si po vykonanom dokazovaní zodpovedať predbežnú otázku, či považuje vec za konanie so spotrebiteľom, a to bez ohľadu na tvrdenie rozhodcu.

Vyhodnotenie vzťahu medzi stranami je vecou rozhodnutia samotného súdu na základe dôkazných tvrdení a preukázaní prostredníctvom prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany (pozri sp. zn. 9Ndc/12/2022, 8Ndc/18/2023, 7Ndc/6/2023).

10. Vzhľadom na uvedené je neakceptovateľné, aby ustanovenie § 19 písm. d) CSP bolo vykladané spôsobom v zásade znemožňujúcim dosiahnutie účelu, ktorému úprava ochrany spotrebiteľa ako celok slúži (m. m. IV. ÚS 57/2012). Súhlasom s postúpením sporu na Mestský súd Bratislava III by sa minul účinok široko koncipovanej právnej úpravy ochrany spotrebiteľa, pretože by sa tým vylúčila možnosť spotrebiteľa (žalobcu) využiť procesným právom predpokladanú výhodu „domáceho“ súdu v osobitnej miestnej príslušnosti danej jej na výber, ktorá je daná predovšetkým z dôvodu zabezpečenia čo najväčšej šetrnosti k ekonomicky slabšej strane spotrebiteľského vzťahu (4Ndc/9/2022, 6Ndc/15/2019).

11. Na základe vyššie uvedených skutočností najvyšší súd dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením mu sporu je dôvodný, a na prejednanie sporu je miestne príslušný Okresný súd Žiar nad Hronom.

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.